

Posudek

Předkládaná diplomová práce autorky Daniely Sedlákové s názvem *Volební hlasy mexických migrantů v prezidentských volbách v letech 2006 a 2012* se zabývá problematikou zahraničního hlasování v prezidentských volbách aplikovanou na případ mexických migrantů. Toto téma je velmi aktuální, protože počet mexických migrantů, kteří žijí především v USA, s každým rokem značně narůstá a tito potenciální voliči by v budoucnu mohli znamenat obrovskou sílu, jež teoreticky bude moci značně ovlivnit výsledky (nejen) prezidentských voleb v zemi svého původu.

Autorka uvádí, že hlavním cílem práce je „*analyzovat a porovnat přípravy, průběh a výsledky prezidentských voleb v Mexiku z pohledu volebního práva migrantů ve dvou časových obdobích (volby 2006 a 2012, pozn. autora)*“. Autorka sice v Závěru práce neuvádí, do jaké míry se podařilo tento cíl naplnit, ale z obsahu práce vyplývá, že se to podařilo velmi dobře. Autorka v práci používá klasifikaci Bennyho Geysa určenou ke zkoumání volební účasti. Geys v ní pracuje se třemi skupinami faktorů. Jsou to faktory demografické, institucionální a politické. Daniela Sedláková v práci ověřuje platnost tří hypotéz vystavených právě na těchto třech faktorech. Uvádí, že oproti volbám v roce 2006 došlo v roce 2012 k nárůstu voličů a zjišťuje, zda za volební účast v obou případech mohou sociodemografické faktory (mezi ně zařazuje gender, věk, místo původu, místo pobytu a počet registrovaných k volbám), institucionální faktory (registrace, volební zákony, přípravy před volbami a kampaně volebního úřadu, sčítání hlasů), anebo faktory politické (politický program, síla zastoupení politických stran v zahraničí, zájem o migranty, volební kampaně kandidátů, zkušenosti z předchozích voleb). Některé z těchto faktorů se mohou jevit jako problematické (např. zkušenosti z předchozích voleb, v roce 2006 ty strany žádné neměly), ale dohromady dávají ucelený soubor, na jehož základě se dají tyto hypotézy ověřovat. Z výše uvedeného je patrné, že se autorka zaměřila na dva jevy - u sociodemografických faktorů se autorka zaměřuje na účast u obou voleb, u institucionálních a politických faktorů potom na navýšení účasti v roce 2012. Myslím, že se jí daří celkem přesvědčivě oba tyto jevy objasnit, ačkoliv by bylo třeba (jak uvádí i sama autorka v samém závěru) dalšího zkoumání, aby byla analýza úplně vyčerpávající. Také by možná bylo do budoucna dobré se zaměřit pouze na jeden z těchto aspektů a ten se pokusit objasnit třeba i z pohledu jiných teorií a klasifikací.

Z obsahového hlediska nemám k práci výraznější výhrady. První část práce je rozdělena na dva hlavní oddíly. Jednak jsou zde představeny metody, pomocí nichž autorka analyzovala zkoumaný problém. Druhý oddíl tvoří teoretická část práce. Ta je zaměřena na diskuzi, jež k tématu zahraničního hlasování proběhla v dosavadní literatuře, a na přístupy, které se k dané problematice vztahují. Ve druhé – analytické části autorka metodicky pracuje se získanými daty a ověřuje platnost vytyčených hypotéz. V Závěru práce potom shrnuje získané poznatky a hodnotí, zda byly či nebyly potvrzeny ony hypotézy. Z hlediska struktury práce mám pouze jednu námitku, metodologickou podkapitolu by dle mého názoru bylo vhodné zařadit spíše na začátek analytické části práce tak, aby byly nejdříve představeny metody a hned poté aplikovány na dané případy. V ostatních případech na sebe ale kapitoly logicky navazují a práce působí velmi kompaktně.

Autorka práci pojala jako komparativní případovou studii, přičemž využívá Millovy metody souhlasu a rozdílu a v případě sociodemografických faktorů potom získaná data analyzuje také pomocí kvantitativních metod. K takto koncipované práci nemám vážnější

výhrady, autorka prokázala, že na základě daných metod umí se získanými daty efektivně pracovat.

Práce se opírá o širokou škálu zdrojů, autorka pracuje s mnoha literárními zdroji, odbornými periodiky, dokumenty organizací spojených se zahraničním hlasováním, volebními programy stran a kandidátů a dalšími zdroji. Oceňuji velké množství španělsky psaných zdrojů a rád bych zdůraznil také osobní rozhovory autorky se zástupci mexického volebního úřadu a jednotlivých politických stran během jejího pobytu v Mexiku, které se jeví jako neocenitelný zdroj informací.

Autorka v práci dochází k závěrům, že (1) sociodemografické faktory nijak zásadně neovlivnily volební účast, (2) institucionální faktory (resp. špatná informovanost migrantů) neměly vliv na nižší volební účast v roce 2006 a (3) že lepší připravenost, vyšší projevený zájem o migranty a zesílená snaha o zahraniční volební hlasy přinesly stranám/kandidátům vyšší počet hlasů v roce 2012. S těmito závěry se dá na základě poznatků z práce souhlasit, u institucionálních faktorů bych však navrhol ještě prozkoumání organizačního kritéria, protože se nabízí otázka, zda za nižší počet hlasů v roce 2006 nemohla špatná organizace zahraničního hlasování (nebo spíše horší než při hlasování v roce 2012).

Z jazykového i stylistického hlediska je práce zvládnuta velmi dobře, splňuje standardy, které se od tohoto typu textu očekávají. Práce je bez gramatických chyb a celkově se dobře čte.

Diplomová práce Daniely Sedlákové je velice zdařilá, autorka prokázala vynikající argumentační schopnosti, kvalitní práci se zdroji a celý koncept zvládla velmi dobře metodologicky i teoreticky. Daná práce může dobře posloužit jako startovní bod pro další výzkum a také věřím, že by se mohla stát podkladem pro příspěvek do některého politologického časopisu.

Práci **doporučuji** k obhajobě.

V Hradci Králové dne 30. 5. 2015

Tomáš Herčík